ΕΤΟΣ ΙΒ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1898 Ἀριθ. 556

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
11 Ὁδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπερ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ 'ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ,
ΕΞΕΔΟΘΗ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Χριστούγεννα. — Ρωσσικὸν Χριστουγεννιάτικον παραμύθι (ὑπὸ κ. Μαρίας Δελίνκα). — Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλη.—Ὀπτασία Χριστουγεννιάτικης νυκτὸς (ὑπὸ Μάϊας).—Ὁ μικρὸς Χριστὸς (ὑπὸ δος Μαρίκας Φιλιππίδου).—Χριστουγεννιάτικαι παραδόσεις (ὑπὸ κ. Ἑλένης Γεωργιάδου).—Βιβλία. Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἔφθασε καὶ πάλιν ἡ ἡμέρα τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ θάλπους καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδος. Ἀνατέλλει καὶ πάλιν ἡ μεγάλη ἡμέρα τῶν μικρῶν, ἡ συμβολίζουσα τὴν ὑπερτάτην δύναμιν ἑνὸς βρέφους, τὸ ὁποῖον περιβάλλει τὸ μυστήριον, ἑνὸς βρέφους, τὸ ὁποῖον εἰς τὰς ἀσθενεῖς μικρὰς χεῖρας του φέρει τὴν σημαίαν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἀνθρωπότητος.

Μικρόν, μικρόν, ἄμορφον σχεδὸν ἀκόμη, ἀναζητεῖται μέσα εἰς τὸν σταῦλον παρὰ τῶν ἰσχυρῶν καὶ μεγάλων, παρ' ὧν λατρεύεται ὡς θεὸς καὶ χαιρετίζεται ὡς ἄνθρωπος. Τυφλῶς πιστεύουν οἱ μάγοι, ἀνεξετάστως καὶ ἀνυπόπτως γονυπετεῖ πρὸ τοῦ λίκνου του ὁ θεὸς πατήρ, ἀβασανίστως διατάσσεται ὁ θάνατός του παρ' ἑνὸς τυράννου. Ὄχι διότι αἱ προφητεῖαι τὸ ἀνήγγειλαν καὶ ἡ παράδοσις εἶχε πλέξει ἤδη τὸν θρόνον του ἀπὸ ὅλα τὰ ἀπραγματοποίητα ὄνειρα καὶ τὰς διαψευσθείσας ἐλπίδας τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ διότι ἡ ἐλπὶς εἶχεν ἀπολεσθῆ εἰς τὸν κόσμον καὶ ὁ μικρὸς Μεσίας τὴν ἐπανέφερεν εἰς αὐτόν.

Αὐτὸς ἦτο τὸ ἄγνωστον, ἦτο τὸ μέλλον, ἦτο ἡ παρηγορία, ἡ ἀνακούφισις, ἡ χαρά. Αὐτὸς ὑπέσχετο ὄχι πλούτη καὶ ἀπολαύσεις προσκαίρους τῆς ζωῆς, ἀλλὰ τὴν εὐδαιμονίαν εἰς τὴν αἰωνιότητα. Καὶ ἡ αἰωνιότης ἦτο καὶ πάλιν ἡ ἀτελείωτος ζωή, ἡ ἀτελείωτος εὐτυχία ὄχι τοῦ κόσμου αὐτοῦ, ἀλλ' ἑνὸς κόσμου τελειοτέρου ἀκόμη, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβασίλευε μόνον ὁ Θεὸς καὶ ἔζων εἰς διηνεκῆ χαρὰν καὶ ἑορτὴν μόνον οἱ ἄγγελοι.

Ἰδοὺ τί ἔφερεν ἐπὶ τῆς σημαίας του ὡς ἔμβλημα τὸ βρέφος, τὸ ὁποῖον συνετάραξε τὸν κόσμον καὶ συνεκλόνισε τοὺς θρόνους ὅλων τῶν θεῶν καὶ ὅλων τῶν ἀρχόντων τῆς γῆς. Εἰς τὴν ἐμφάνισίν του τὰ λευκοστεφανωμένα μέτωπα τῶν γερόντων ἐφωτίσθησαν καὶ ἐνῷ εἶχον κλίνει μελαγχολικὰ καὶ ἀπηλπισμένα πρὸς τὴν γῆν, ἠγέρθησαν μὲ τὸ ἀκτινωτὸν τῆς ἐλπίδος πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἐκεῖ ἐπάνω ἔβλεπαν μακράν, μακρὰν καὶ ἀτελείωτον τὴν ἡδονὴν τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τοὺς διέφευγεν ἐδῶ κάτω. Εἰς τὸ ἀνά-

κρουσμα τῶν κωδώνων, οἱ ὁποῖοι ἀνήγγειλαν τὴν γέννησίν του, οἱ παλαίοντες νύκτα καὶ ἡμέραν κατὰ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως ποιμένες ἔπεσαν κατὰ γῆς καὶ τὸν προσεκύνησαν. Οἱ κόποι των, οἱ πόνοι των, αἱ στερήσεις των, τὰ βάσανά των θὰ ἐτελείωναν μὲ τὴν ζωὴν αὐτὴν καὶ ἡ εὐτυχία, ἡ χωρὶς τέλος θὰ τοὺς ἀνέμενεν εἰς τὸν κόσμον τῶν θείων ὀνείρων, τὸν ὁποῖον τὸ βρέφος ὑπέσχετο. Καὶ αἱ γυναῖκες ἐτάχθησαν παρὰ τὸ λίκνον του πρῶται καὶ φανατικαὶ ὀπαδοὶ καὶ ἀπόστολοι τοῦ νέου Μεσίου, διότι καὶ αὐτῶν ἔλυε τὰ δεσμὰ καὶ εἰς αὐτὰς ὑπέσχετο δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην. Καὶ τὰ μικρὰ τὸν ἠγάπησαν, διότι ἠσθάνθησαν ὅτι ἡ βασιλεία του ἦτο καὶ ἰδική των βασιλεία, ἦτο ἡ βασιλεία τῆς ἀγάπης καὶ τρυφερότητος καὶ συμπαθείας καὶ στοργῆς πρὸς τοὺς ἀδυνάτους ὡς αὐτὰ καὶ ἀθώους καὶ ἀφελεῖς καὶ μικροὺς καὶ ἀσήμους ὡς αὐτά. Καὶ ὅτι ἦτο συγχρόνως ἡ βασιλεία τοῦ ἀγνώστου καὶ τῆς προσδοκίας καὶ τῆς ἐλπίδος, τῆς ὁποίας θρόνος εἶναι κάθε βρεφικὸν λίκνον.

Καὶ διὰ τοῦτο ἐπεκράτησε τὰ παιδιὰ νὰ ἑορτάζουν ἐπισημότερον τὴν ἑορτὴν αὐτὴν καὶ νὰ ἐγκαινιάζουν πάντοτε ὡραῖα κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν τῆς ἰδικῆς των κατ' ἐξοχὴν ἑορτῆς φορέματα καὶ νὰ τρώγουν πολλὰ γλυκίσματα καὶ νὰ λαμβάνουν παίγνια καὶ νὰ προεξοφλοῦν ἐν μιᾷ λέξει ὀλίγην εὐτυχίαν καὶ ὀλίγην χαράν, ἐξ ἐκείνης ἣν ἐπηγγέλθη ἡ γέννησις τοῦ θείου παιδίου.

Καὶ πλησίον εἰς τὰ παιδιά, εἰς τὴν τελείαν αὐτὴν εἰκόνα τῆς ἑορταζούσης πίστεως καὶ ἐλπίδος, μὲ τὰ ξανθὰ ἢ ἐβενώδη μαλλάκια των καὶ μὲ τὰ βλέμματα, τὰ ἀτενίζοντα πρὸς τὰ ἐμπρός, ἑορτάζουν καὶ οἱ γέροντες, μὲ τὰ ἀργυροστεφανωμένα μέτωπα καὶ μὲ τὰ βλέμματα ἐστραμμένα πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἡ χαρὰ τῶν μικρῶν εἶναι καὶ χαρὰ ἰδική των. Ἡ ἑορτὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι καὶ ἑορτὴ τῆς ἡλικίας των, διότι εἰς τὴν δύσιν τώρα τῆς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἀναζητοῦν τὴν ὑποσχομένην νέαν ἀνατολήν, ἡ ὁποία τοὺς ἀναμιμνήσκει τὰ μικρά των παιδικὰ ἔτη καὶ ἀνεπαισθήτως τοὺς φέρει πρὸς αὐτά καὶ τοὺς ἐπαναδίδει τὴν ἀπολεσθεῖσαν κατὰ τὰς τρικυμίας τῆς ζωῆς πίστιν, καὶ τὴν ἀποσβεσθεῖσαν ἀνὰ τὸν ἀδιέξοδον τῆς ἀμφιβολίας καὶ τοῦ δισταγμοῦ δρόμον ἐλπίδα.

ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Κατ' ἔτος τὸ πρωὶ τῆς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων, ἡ νάνια μου εἰσήρχετο λάθρα εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἄδειαζε τὴν ποδιά της, γεμάτην ἀπὸ χρυσωμένα καρύδια καὶ φουντούκια καὶ ἄλλους ξηροὺς καρποὺς καὶ παιγνίδια, εἰς τὸ κρεββάτι μου. Ἔπειτα μὲ φιλοῦσε καλὰ-καλὰ καὶ ἀφοῦ ἐθαύμαζεν ὅλους τοὺς θησαυρούς, τοὺς ὁποίους ἀφ' ἑσπέρας ἔπερνα ἀπὸ τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων, ἐκάθητο παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν μου καὶ ἐγὼ τῆς ἔλεγα: Καὶ τώρα, νάνια, γρήγορα τὸ Χριστουγεννιάτικο παραμύθι σου.

Κάθε ἔτος εἶχε καὶ νέον παραμύθι, τὸ ὁποῖον ἀπαρεγκλίτως εὕρισκα πάντοτε ὡραιότερον ἀπὸ τὰ τῶν παρελθόντων ἐτῶν. Ἀλλ' ἰδοὺ ποῖον μοῦ ἔμεινεν ἀπὸ ὅλα περισσότερον ἐντυπωμένον εἰς τὴν μνήμην μου :

— «Ὅταν ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγεινε κύριος τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ἄστρων, ἀπεφάσισεν ὅτι κάθε ἄνδρας θὰ ἔζη μὲ μίαν μόνον γυναῖκα καὶ ὅτι ἡ γυναῖκα θὰ ἐγέννα ἓν μόνον παιδὶ κάθε φορά. Ἀλλὰ δυστυχῶς συνέβη, ὥστε ἡ πρώτη γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐγέννησε, μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν τοῦ Χριστοῦ, νὰ ἀποκτήσῃ δίδυμα. Ὁ θυμὸς τοῦ Κυρίου ἦτο μέγας καὶ ἀκόμη, διότι τὰ δίδυμα αὐτὰ ἐγεννήθησαν τὴν νύκτα τῆς 24ης Δεκεμβρίου, καθ' ἣν εἶχε γεννηθῆ καὶ αὐτὸς ὁ Χριστός. Ἐφώναξε λοιπὸν ἀμέσως ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους του καὶ τὸν διέταξε νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴν τῆς ἁμαρτησάσης γυναικὸς καὶ νὰ τοῦ τὴν φέρῃ εἰς τὸν οὐρανόν. Ὁ ἄγγελος, ἀόρατος, ἐπέταξεν ἕως τὸ κρεββάτι τῆς λεχοῦς, ἀλλ' ὅταν εἶδε τὰ δύο δίδυμα νὰ ἀντλοῦν τὴν δύναμιν τῆς ζωῆς ἀπὸ τὰ στήθη τῆς μητρός των, τὰ ἐλυπήθη, καὶ διὰ νὰ μὴ τὰ ἀφήσῃ ὀρφανά, δὲν ἀφῄρεσε τὴν ζωὴν τῆς μητρός των.

— Μοῦ ἔφερες τὴν ψυχὴν τῆς γυναικὸς ἐκείνης; ἠρώτησεν ὁ Κύριος τὸν ἄγγελον.

— Ὄχι· Κύριε, ἀπήντησεν ὁ οὐράνιος ἀπεσταλμένος, ἐπιστρέφω μὲ τὰς χεῖρας κενάς, διότι ἐσκέφθην ὅτι ἐὰν ἡ μητέρα ἀπέθνησκε, τίς θὰ ἔτρεφε τὰ δυστυχῆ μικρά;

Τότε ὁ Κύριος ἐκτύπησε μὲ τὴν ράβδον του ἕνα βράχον, τὸν ὁποῖον ἔσχισεν εἰς δύο. Διέταξε τότε τὸν ἄγγελον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ σχίσμα τοῦ βράχου. Ὁ ἄγγελος εἰσῆλθε καὶ εἶδεν ἐκεῖ δύο μικροὺς σκώληκας. Ὅποιος ἔθρεψε τοὺς σκώληκας αὐτοὺς μέσα εἰς τὸν βράχον, θὰ ἔτρεφε καὶ τὰ δύο μικρά. Καὶ λέγων τὰς λέξεις ταύτας ὁ Κύριος ἀφῄρεσε τὰς πτέρυγας ἀπὸ τὸν ἄγγελον καὶ τὸν ἐκρήμνισεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν γῆν, φωνάζων μὲ τὴν βροντώδη φωνήν του: Πήγαινε μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ θὰ μείνῃς ἐκεῖ, ἕως ὅτου ἄλλην μίαν φορὰν κατορθώσῃς νὰ αἰσθανθῇς οἶκτον διὰ τὰ γήϊνα αὐτὰ πλάσματα.

* * *

Ὁ ἄγγελος ἔπεσεν εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν τοῦ Κρεμλίνου εἰς τὴν Μόσχαν. Ἦτο ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ ὅλοι ἐφοροῦσαν τὰ ἑορτινά των ροῦχα. Στρῶμα παχὺ κρυσταλλωμένης χιόνος ἐσκέπαζε τὸ παγωμένον ἔδαφος. Τὸ ψῦχος ἔκαιε τὴν μύτην, τὰ μάγουλα καὶ τὰ αὐτιὰ ὡς φωτιά. Ὅλοι ἐφοροῦσαν τὴς γούνες των, μὲ σκεπασμένον ὅλον των τὸ πρόσωπον. Μόνον ὁ ἄγγελος ἦτο γυμνός, ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο νὰ κρυόνῃ διόλου.

Ὅλοι τὸν ἔβλεπαν κατάπληκτοι. Αἱ γυναῖκες ἐσταυροποιοῦντο καὶ ἐτρέποντο εἰς φυγήν, ἐνῷ οἱ Μουζῖκοι ἐγέλων καὶ τὸν ἐπερίπαιζον: — Αἴ! παληκάρι! δὲν εἶναι ἀκόμη ἀποκρηές, διὰ νὰ περιπατῇς μὲ τέτοια χάλια εἰς τοὺς δρόμους. Στάσου, περίμενε καὶ θὰ σοῦ κόψω ἐγὼ ἕνα ὡραῖο φόρεμα, ἐφώναξεν ἕνας χωρικός.

Καὶ μὲ τὸ ἀγγεῖον γεμᾶτο κατράμι, τὸ ὁποῖον ἐκρατοῦσε καὶ μὲ τὴς βούρτσες του ἤρχισε νὰ ἀλείφῃ τὸν πτωχὸν τὸν ἄγγελον, τὸν ὁποῖον, βοηθούμενος καὶ ἀπὸ ἄλλους μουζίκους, ἔρριψεν ἔπειτα κατὰ γῆς καὶ ἐκύλισεν ἐπάνω εἰς τὸ χιόνι. Ὁ ἄγγελος ἐσηκώθη λευκότερος καὶ ἀπὸ ὅ,τι ἦτο εἰς τὸν οὐρανόν. Πρὶν δὲ νὰ συνέλθῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ μαρτύριον στρατιῶται μεθυσμένοι ἐπλησίασαν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὰ σπαθιά των διέλυσαν τὴν συνάθροισιν τῶν χωρικῶν καὶ ὠδήγησαν τὸν ἄγγελον εἰς τὸ δικαστήριον.

— Δεῖξέ μου τὸ διαβατήριόν σου. Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; Ποῖος

εἶναι ὁ πατέρας σου; ποία ἡ μητέρα σου; Τί κάμνεις ἐδῶ; πῶς ζῆς;

Καὶ ἐπειδὴ ὁ πτωχὸς ἄγγελος δὲν εἶχεν οὔτε διαβατήριον, οὔτε τί νὰ ἀπαντήσῃ, ὁ δικαστὴς διέταξε νὰ τοῦ δώσουν ἑκατὸν ραβδισμοὺς μὲ τὸ κνοῦτο καὶ νὰ τὸν ἐξορίσουν εἰς Σιβηρίαν, ὡς τυχοδιώκτην καὶ ἄεργον.

Ὁ ἄγγελος ἔχασε πᾶσαν ἐλπίδα περὶ ἐπιστροφῆς του εἰς τὸν οὐρανόν· διότι οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἐφάνησαν τόσον κακοί, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ αἰσθανθῇ πλέον οἶκτον δι' αὐτούς.»

Καὶ ἡ γραῖα νάνιά μου ἐσκούπισε τὰ μάτια της μὲ τὴν γωνίαν τοῦ ἐρυθροῦ μανδυλίου της, κλαίουσα τὸν ἄγγελον διὰ τὰ βάσανα, τὰ ὁποῖα ὑπέφερεν εἰς τὴν γῆν.

* * *

«Τρία ὁλόκληρα ἔτη ὁ ἄγγελος περιεπλανήθη εἰς τὴν γῆν, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὸ ἐλάχιστον αἴσθημα οἴκτου διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τρίτην φορὰν, ἀφοῦ ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, εἶδε νὰ ἐξημερώσῃ ἡ ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων. Διὰ νὰ ἀποφύγῃ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους, κατέφυγεν εἰς ἓν ἄπεραντον δάσος, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἄνθρωπος εἶχεν εἰσχωρήσει ποτὲ καὶ γονυκλιτὴς ἤρχισε νὰ ἐπικαλῆται τὸ ἔλεος τοῦ Ὑψίστου. Ἐνῷ προσηύχετο διέκρινε μίαν νέαν κόρην, πολὺ-πολὺ ὡραίαν ὀνομαζομένην Εὐδοκίαν. Τὴν κατεδίωκεν ἕνας ὡραῖος καὶ πάλλευκος γέρων. Τὸ πρόσωπον καὶ τὰ ἐνδύματά του ἦσαν κάτασπρα, τὸ γένειον καὶ τὰ μαλλιά του ἦσαν ἀπὸ πάχνην καὶ ἠκολουθεῖτο ἀπὸ μίαν λευκὴν ἄρκτον, ἀπὸ μίαν λευκὴν ἀλώπεκα καὶ ἀπὸ πολλοὺς λευκοὺς λαγούς. Καὶ ἐφώναζε πρὸς τὴν ὡραίαν κόρην·

«Μὴ φοβεῖσαι 'ἀγαπητὴ Εὐδοκία. Εἶμαι ὁ Τσάρος τοῦ χειμῶνος, ἰσχυρότερος ἀπὸ ὅλους τοὺς Τσάρους τοῦ κόσμου. Ἐγὼ βλέπω εἰς τὰ μάγουλά σου τὸ κόκκινον αὐτὸ χρῶμα, τὸ ὁποῖον σὲ κάμνει τόσον εὔμορφην, ἀλλ' ἐγὼ θερίζω καὶ τὰ αὐτιὰ καὶ τὴς μύτες ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν μοῦ ἀρέσουν Ἐνίκησα τὸν μεγαλήτερον αὐτοκράτορα καὶ τὸν μεγαλήτερον στρατὸν τοῦ κόσμου. Ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς, χωρὶς κανεὶς νὰ μὲ βοηθήσῃ, χωρὶς μηχανικοὺς καὶ στρατιώτας τοποθετῶ τὰς γεφύρας μου ἐπὶ τῶν μεγαλητέρων ποταμῶν. Τέλος εἶμαι κύριος τῶν ὡραιοτέρων τοῦ κόσμου πάλατιῶν. Καὶ ὁ γέρων ἐκτύπησε τὴν γῆν μὲ τὸ πόδι του καὶ τὰ νερὰ, τὰ ὁποῖα ἐπότιζαν τὸ δάσος, μετεμορφώθησαν ἀμέσως εἰς ἓν ἀπέραντον κρυστάλλινον παλάτι, τὸ ὁποῖον ὁ ἥλιος ἔκαμε νὰ λάμπῃ μὲ ὅλα τὰ χρώματα τοῦ οὐρανίου τόξου. Ἔλα μαζῆ μου, Εὐδοκία, εἰς τὸ παλάτι αὐτὸ καὶ σὲ κάμνω Τσαρίναν. Θὰ σοῦ χαρίσω φορέματα λευκότερα ἀπὸ τὸ χιόνι, διαφανέστερα ἀπὸ τὸν ἀέρα, καὶ δαντέλες, τὰς ὁποίας δὲν ἔχουν οὔτε αἱ βασίλισσαι.

— Ὄχι, ὄχι, γέρων μάγε, ἀπήντησεν ἡ Εὐδοκία, δὲν θέλω τὰ δῶρα σου. Τὰ φορέματά σου θὰ μοῦ ἐπάγωναν τὸ σῶμα, καὶ οἱ δαντέλες σου θὰ μοῦ ἀγγύλωναν τὰ χέρια. Ὄχι, ὅταν ὁ Ἰδὰν μοῦ ἄφησεν ὑγείαν, μοῦ ἔσφιγξε τὸ χέρι καὶ ἀπὸ τότε μοῦ φαίνεται εὔμορφο, χωρὶς δαντέλες.

— Ἀ! μὲ προκαλεῖς, εἶπεν ὁ γέρων, συρίζων ἀγρίως. Καταιγὶς τρομερὰ ἠγέρθη εἰς τὸ δάσος, ξεριζώνουσα καὶ αὐτὰ τὰ δένδρα. Αἱ χιόνες συνεσωρεύθησαν περὶ τὴν νεάνιδα καὶ ἐντὸς ὀλίγου σκότος πυκνὸν τὴν περιέβαλεν.

— Θέλεις νὰ ἔμβῃς εἰς τὸ ζεστὸ παλάτι μου, εἶπε τώρα ἀπειλητικῶς ὁ γέρων, ἢ θέλεις νὰ σὲ ἀφήσω νὰ παγώσῃς ἀπὸ τὸ ψῦχος;

— Δὲν φοβοῦμαι τὸ ψῦχος σου, κακτηραμένε. Ἐνθυμοῦμαι τὸν Ἰδάν μου καὶ ἡ καρδιά μου ζεσταίνεται ὅλη.

Ὁ γέρων ἔξαλλος ἐβρυχήθη καὶ τὸ ἔδαφος ἐσείσθη ὅλον. Ἐθριάμβευε σχεδόν. Ἀκόμη ὀλίγα λεπτὰ καὶ ἡ Εὐδοκία, παγωμένη θὰ ἦτο εἰς τὴν διάθεσίν του.

Ὁ ἄγγελος τὴν ἐπλησίασεν· ἓν δάκρυ ἔρρευσεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀγνοῦ μετώπου τῆς κόρης. Ἀμέσως ἡ χιὼν διελύθη γύρῳ της, ὁ γέρων ἐξηφανίσθη καὶ ἡ Εὐδοκία εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν εἶδε καλύβην, τῆς ὁποίας ἡ ἑστία ἐκάπνιζεν. Ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ ἴδῃ τὸν ἄγνωστον, τοῦ ὁποίου τὸ δάκρυ τὴν εἶχε σώσει· ἀλλὰ τὰ πτερὰ τοῦ ἀγγέλου εἶχαν φυτρώσει καὶ πάλιν καὶ τὸν ἔφεραν τώρα ὑψηλὰ-ὑψηλά, εἰς τὸν οὐρανόν.

Μαρία Δελίγκα

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ» λέγει ὁ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν Παῦλος.

Καὶ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ ἐξαπεστάλη ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ παρὰ τῶν Προφητῶν καὶ πατριαρχῶν ἀναγγελθείς, ὁ γενόμενος ὑπὸ νόμον «ὅπως τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ» διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος, ὁ ἅγιος, ὁ ἁγνός, ὁ δίκαιος, ὁ τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν βαρβαρότητα παταξας, ὁ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ὑποκρισίαν καταισχύνας, ὁ τὸ σαθρὸν οἰκοδόμημα, τὸ ὑπὸ τῆς πλάνης καὶ τοῦ δόλου οἰκοδομηθὲν καταρρίψας, καὶ τὸν νέον ἐπὶ βάσεων ὑγιῶν ἑδραιώτας, ὁ τὴν δουλείαν καταργήσας, τὴν ἰσότητα κηρύξας, καὶ τὸ δίκαιον τοῦ πλησίον διεκδικήσας, ὄχι διὰ πολέμων καὶ αἱματοχυσίας, ἀλλὰ διὰ πραότητος καὶ τῆς οὐρανίου αὐτοῦ διδασκαλίας, ὁ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην διὰ λόγου τε καὶ τοῦ ἰδίου παραδείγματος διδάξας, «οὐ δύναταί τις μείζονα ταύτης ἀγάπην ἔχειν ἢ νὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» καὶ σεβασμὸν καὶ ὑπακοὴν εἰς τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ἦλθε «πληρῶσαι καὶ οὐχὶ καταλῦσαι», δείξας.

Καὶ ἦλθε τὸ φῶς ἐν μέσῳ νυκτὸς καὶ ἐφώτισε· καὶ τὰ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ ἐφωτίσθησαν καὶ τοῦτο ὡμολόγησαν ὄχι πλέον προφητεῖαι καὶ ἐξηγήσεις ὀνείρων, ἀλλ' αὐτὸς ὁ οὐρανὸς προβάλλων μάρτυρα τὸν ἀστέρα καὶ αἰθέρια σώματα ἀνὰ τοὺς αἰθέρας πτερυγίζοντα καὶ δοξολογοῦντα τὸν πέμψαντα αὐτὰ καὶ οἱ ἐπὶ τῆς γῆς ἀκούσαντες τῆς χαρᾶς συνεμερίζοντο, καὶ οἱ ἀγραυλοῦντες ποιμένες μετὰ τῶν αἰθερίων σωμάτων ἔψαλλον, καὶ τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνέχαιρον, καὶ διὰ τῆς κλίμακος τοῦ Ἰακὼβ ἡ ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁδὸς ἐφάνη.

Καὶ εἶδον τὸν ἀστέρα, ὅστις ἔμελλε νὰ φωτίσῃ τὸν κόσμον, βασιλεῖς ξένοι, μὴ ἀνήκοντες οὐδόλως εἰς τὴν φυλὴν Αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται, ὅπως προσκυνήσουν Αὐτόν, καὶ μετ' Αὐτοῦ προσκυνοῦσι τὴν ἄσπιλον μητέρα, τὴν ποτίζουσαν διὰ τοῦ γάλακτός της Ἐκεῖνον, ὅστις ἔμελλε νὰ ποτίσῃ δι' οὐρανίων ναμάτων τὴν φλεγομένην ἀνθρωπίνην ψυχήν· καὶ προσφέρουν δῶρα εἰς Ἐκεῖνον, ὅστις ἦλθεν ὅπως προσφέρῃ ἑαυτὸν λύτρον ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον του.

Καὶ συμπληροῦνται αἱ τεσσαράκοντα ἀπὸ τῆς γεννήσεώς Του ἡμέραι καὶ φέρει τὸν υἱόν Της κατὰ τὸ ἔθιμον τῆς θρησκείας Της εἰς τὸν ναόν. Χαίρει ὁ πρεσβύτης λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου ὅτι τελειώνει εὐτυχῆς τὰς ἡμέρας του, διότι ἠξιώθη νὰ ἴδῃ καὶ λάβῃ εἰς τὰς χεῖράς του τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου, καὶ περιμένει ἐπίσης χαίρουσα, ὡς πᾶσα μήτηρ, ν' ἀκούσῃ εὐχήν τινα, καὶ ἀντὶ τοιαύτης, χωρὶς νὰ φεισθῇ καὶ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν τρυφερότητα τῆς δεκαεξαετοῦς μητρὸς ὁ σεβάσμιος γέρων, ἀφοῦ ἐδόξασε τὸν Θεόν, τῇ λέγει ἐντόνως τὸν πικρὸν λόγον: «καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρομφαία». Ὁ λόγος βέβαια τοῦ σεβασμίου γέροντος ἦτο ρομφαία, διελθοῦσα ἀμέσως τὴν ἁγίαν αὐτῆς ψυχήν· ἀλλ' ἔλαβε τὸν υἱόν εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ ἐξῆλθε τοῦ ναοῦ. Μειλιχίως ἤκουσε καὶ τοῦτον, ὅπως καὶ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ οὐρανίου ἀγγέλου, εἰς τοῦ ὁποίου τοὺς λόγους φαίνεται πλήρη νὰ εἶχε τὴν πεποίθησιν, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ στίχοι Της, οὓς ἀπαγγέλλει ὅτε ἐπεσκέφθη, τὴν ἐξαδέλφην της Ἐλισάβετ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ ἀγγέλου. καὶ ὡς γνωρίζει τοῦτο εἰς ἡμᾶς ἐκ τῶν βιογράφων της ὁ γράψας τὴν εἰκόνα της. Ψάλλει τοὺς στίχους της ἁρμονικὰ καὶ μεγαλύνει τὸν Κύριον, καὶ ὁμολογεῖ τὴν ταπεινότητά της καὶ ὅτι θέλουσι μακαρίζει Αὐτὴν πᾶσαι αἱ γενεαί.

«Καὶ τὸ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῦ» καὶ ἔπλεξεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τὸν χιτῶνα τὸν ἄρραφον ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω καὶ ἐφόρεσεν αὐτὸν εἰς τὸ παιδίον, καὶ ηὔξανεν ὁ χιτὼν ὅσον ηὔξανεν καὶ τὸ θεανδρικὸν Του σῶμα· καὶ ἔβλεπε τὴν χάριν Αὐτοῦ ἡ ταπεινὴ τὴν καρδίαν μήτηρ καὶ ἤκουε τὸ ὄνομά Του, τὸ ὁποῖον εἶχε γείνει γνωστὸν καὶ μέγα, ἀλλὰ δὲν ἐπήρετο, δὲν ἐκαυχᾶτο, διότι εἶχεν υἱὸν ὡς οὐδεμία ἄλλη τοιοῦτον. Μετὰ ταπεινοσύνης ἤκουεν ὅτι τρέφει χιλιάδας ἀνθρώπων τῇ δυνάμει τοῦ λόγου καὶ ὄχι τοῦ ἄρτου· ὅτι ἐθεράπευε δαιμονιζομένους, τυφλούς, ὅτι νεκροὺς ἀνίστα. Ἡ μήτηρ δὲν κινεῖται, δὲν λαμβάνει μέρος, δὲν ἀφήνει τὴν ἑστίαν της. Οὐδεὶς ἐξ ὅσων ἔγραψαν περὶ τοῦ υἱοῦ της ἀναφέρει που τὴν μητέρα. Μόλις φαίνεται εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γάμον καὶ προτείνει εἰς αὐτὸν νὰ δείξῃ τὸ ὑπερένθρωπόν του ὅτε ἀκούει παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου «δὲν εἶνε καιρὸς ἀκόμη». Οὐδὲ εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ θριάμβου καὶ τῆς δόξης του, ὅτε πλέον εἶδε ἡ Σιὼν τὸν περιμενόμενον βατιλέα της νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰ τέκνα της νὰ ὁμολογῶσιν αὐτὸν υἱὸν Δαυὶδ ἐν ἀλαλαγμῷ καὶ νὰ ὑποδέχωνται μετὰ βαΐων καὶ κλάδων, ἡ μήτηρ ἐκινήθη.

Πότε φαίνεται, πότε καταλείπει καὶ οἶκον καὶ τοὺς περὶ αὐτήν; Πότε γνωρίζεται ἡ καρτερία τῆς ἁγίας Αὐτῆς ψυχῆς; Ὅτε τῆς φέρουν τὴν φοβερὰν εἴδησιν: ὁ υἱός σου συνελήφθη, καταδικάζεται εἰς θάνατον. Τότε τρέχει κατόπιν αὐτοῦ, τότε τὸν ἀκολουθεῖ ἀπὸ κριτηρίου εἰς κριτήριον, ἀπὸ δικαστοῦ εἰς δικαστήν, συμμερίζεται τὴν περιφρόνησιν, τὰς ὕβρεις, καὶ μετ' ἀπαραδειγματίστου ἡρωϊσμοῦ μένει παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς τελευταίας του πνοῆς· δεν τὸν ἀφήνει οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν μόνον· πίνει μετ' αὐτοῦ σταγόνα πρὸς σταγόνα τὸ πικρὸν τοῦ θανάτου ποτήριον· δὲν ἀδημονεῖ, δὲν καταρᾶται, ὀδύρεται, κλαίει τὸν ἀγαπημένον της Ἰησοῦν· τότε εἶδε τὴν ρομφαίαν διερχομένην πράγματι τὴν ἁγίαν ψυχήν Της, ἀλλὰ καὶ θαρροῦσα εἰς τοὺς λόγους του ὑπομιμνήσκει εἰς αὐτὸν τὴν Ἀνάστασιν, ὅπως ἴδῃ κ' ἐκείνη καὶ χαρῇ, ὅπως ἴδῃ ἀνατέλλον ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ τάφου τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ φωτίσῃ τὸν πλανηθέντα καὶ ἐπκναφέρῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, ὡς ὁ φωτίσας καὶ ὁδηγήσας τοὺς ξένους ἀστὴρ εἰς τὴν φάτνην, ὅτε ἐγένετο μήτηρ τοῦ Θεανθρώπου Αὐτῆς Υἱοῦ.

Μαρία Πινέλλη

Η ΟΠΤΑΣΙΑ ΜΟΥ
ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ἀπόψε θὰ ἔλθουν οἱ καλλικάντζαροι. Ἀπειλητικὴ ἡ φωνὴ τῆς γραίας τροφοῦ τῆς μητρός μου, ἡ ὁποία ἐπεῖχε θέσιν μάμμης εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἐξετόμιζε τὴν φράσιν αὐτήν Καὶ ἔθετε τὸ ποτήρι μὲ τὸ νερὸν πλησίον εἰς τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου μας, διὰ νὰ χαρτάσουν, φαίνεται, τὴν δίψαν των οἱ καλλικάντζαροι, οἱ περιερχόμενοι τὰς οἰκίας τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων, καὶ εἰσερχόμενοι, κατὰ τὴν γνώμην της, ἀπὸ τὰ παράθυρα.

Ἐσκεπάσθην καλὰ ἀπὸ κεφαλῆς μὲ φόβον, ἀλλὰ ἄφισα μὲ τρόπον καὶ ἓν μικρὸν ἄνοιγμα τοῦ σκεπάσματος ἀπὸ τὸ πλαΐ διὰ νὰ ἴδω τὸν καλλικάντζαρον, χωρὶς νὰ μὲ ἴδῃ.

Καὶ ὅταν ἔσβυναν τὰ φῶτα καὶ μόνον ἀμυδρὰ ἐτρεμόσβυνε τὸ φῶς τῆς κανδύλας ἐμπρὸς εἰς τὰ εἰκονίσματα καὶ ἐσχηματίζε ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῆς μαύρης, ὡς ἡλιοκαυμένης Παναγίας, κύκλους φωτεινοὺς καὶ σκοτεινοὺς ἐναλλάξ, καὶ ὅλοι εἶχαν ἀποκοιμηθῆ, ἐγὼ ἐπερίμενα μὲ καρδιοκτύπι τρομερὸν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ καλλικαντζάρου.

Σιγά,-σιγά, μοῦ ἐφαίνετο ἔξαφνα ὅτι μία μαύρη σκιὰ διεγράφετο εἰς τὸ κενὸν τοῦ παραθύρου καὶ ἥσυχα ὡς ἀέρινον σῶμα διεσκέλιζεν αὐτὸ καὶ εἰσήρχετο. Ἡ μαύρη Παναγία, ἡ ὁποία ἔφερε χρυσοκόκκινον μανδύαν πολὺ περίεργον, ὡσεὶ κρινολίνον ἀπεράντων διαστάσεων νὰ τὸν ἤνοιγε πρὸς τὰ κάτω, καὶ στέμμα βυζαντινῆς αὐτοκρατορίσσης, ἡ μελαψὴ Παναγία μοῦ ἐφαίνετο τότε ὅτι ἐξεκολλᾶτο ἀπὸ τὸ πλαίσιόν της, ἔβγαζε τὸ χέρι της ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν μανδύαν καὶ μὲ τὸν κρίνον, ὅπου τῆς προσέφερεν ἀντίκρυ της ὁ ἄγγελος, ἔκοπτε τὸν δρόμον τοῦ καλλικαντζάρου.

Ἡ προσοχὴ καὶ ἡ ἀγωνία μου ἐνετείνοντο. Θὰ ἐνίκα βέβαια ἡ μελαψὴ μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία μοῦ ἐφαίνετο πολὺ μεγαλοπρεπὴς καὶ δυνατὴ καὶ ἀπεράντων διαστάσεων μὲ τὸ πεπλοφόρον κρινολίνο της. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὁ κρίνος ἐπλησίαζε πρὸς τὸν σκοτεινὸν ἀέρινον ὄγκον, αὐτὸς ἐλάμβανε σχῆμα καὶ μορφὴν καὶ σιγά, σιγὰ διεγράφετο γνωστὴ φυσιογνωμία εἰς τὰς τῆς πρώτης παιδικῆς μου ἡλικίας ἀναμνήσεις. Τὸ σκοτεινὸν περιωρίζετο τώρα μόνον εἰς τὸ ἔνδυμα καὶ μορφὴ εὔμορφη, γλυκεῖα, ἀνδρική, κατηυγασμένη ἀπὸ ἓν φῶς, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἤρχετο ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἐμειδία πρὸς τὴν Παναγίαν καὶ ἐφαίνετο νὰ τὴν παρεκάλει νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ἴδῃ ἐκεῖ εἰς τὸ κρεββάτι μου κάτι τι, τὸ ὁποῖον πολὺ ἠγάπα καὶ πολὺ ἐπεθύμει.

Καὶ ἀνεγνώριζα καὶ ἐγὼ τώρα τὸ πρόσωπον αὐτό, καὶ ἐνθυμούμην ὅτι ἄλλοτε τὰ χείλη του ἐθώπευαν μὲ στοργὴν τὸ μέτωπόν μου καὶ ἐτακτοποιοῦσαν τὰ ἀνυπότακτα μαλλιά μου, καὶ μοῦ ἔλεγαν λόγια τρυφερὰ ἀγάπης καὶ στοργῆς. Ὁ φόβος μου τώρα διεσκεδάσθη καὶ ἤθελα καὶ ἐγὼ νὰ παρακαλέσω τὴν μελαψὴν Παναγίαν, νὰ παραμερίσῃ ὀλίγον διὰ νὰ ἴδω καλλίτερα τὸ ἀγαπημένον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον τόσα ἄλλοτε παιγνίδια μοῦ ἔφερε καὶ τόσα κομφέτα καὶ γλυκίσματα. Μὲ ὁρμὴν δὲ καὶ θάρρος, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμποροῦσα οὔτε ἐγὼ νὰ ἐννοήσω, παρεμέρισα ἀμέσως ἀπὸ τὸ πρόσωπόν μου τὰ σκεπάσματα, καὶ ἐσηκώθην φωνάζουσα· νά με παπποῦ μου, ἐγὼ εἶμαι! Δὲν φοβοῦμαι ποιά.

Καὶ ἐνῶ μὲ ἀγωνίαν ἐπερίμενα νὰ ἀκούσω τὴν καλήν, τὴν γεμάτην ἀπὸ ἀγάπην καὶ θωπευτικὴν ἁρμονίαν φωνήν, νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ καὶ ἐζήτουν νὰ ἴδω τί ἐκράτουν τὰ πάντοτε μὲ γλυκὰ καὶ παίγνια φορτωμένα χέρια, ἡ Παναγία ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν της καὶ ἡ μορφὴ τοῦ πάππου μου ἐξηφανίσθη. Καὶ μόνον τὸ φῶς τῆς κανδύλας ἐξηκολούθει νὰ τρεμοσβύνῃ καὶ νὰ σχηματίζῃ κύκλους φωτεινοὺς καὶ κύκλους σκοτεινοὺς ἐπὶ τῆς μαύρης ὡς ἡλιοκαυμένης Παναγίας, μὲ τὸν κοκκινόχρυσον μανδύαν καὶ τὸ διάδημα βυζαντινῆς αὐτοκρατορίσσης.

Μάϊα

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

— Ἰωάννη, θὰ προγευματίσῃς μαζῆ μου;

— Λυποῦμαι πολύ, ἀγαπητή μου φίλη, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξέλθω . . . δι' ὑποθέσεις . . . Θὰ προγευματίσω εἰς τοῦ ἐκδότου μου . . .

Ἡ νεαρὰ κυρία Βερζερὲ ἔκλεισε τὴν θύραν τοῦ γραφείου, ὅπου ὁ σύζυγός της ἐρρέμβαζε πρὸ τοῦ ἡμιτελοῦς χειρογράφου του καὶ μετὰ μεγάλου στεναγμοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά της. Τὸ πῦρ ἐσπινθηροβόλει λαμπρὸν καὶ γλυκύ. Διὰ μέσου τῶν κατὰ τὸν ρυθμὸν Λουδοβίκου XVI μικρῶν ὑελωμάτων τῶν παραθύρων διέκρινέ τις τὰ δένδρα τοῦ πάρκου Μονσώ, κάθυγρα ἐκ τῆς καταπιπτούσης χιόνος. Ὁ οὐρανός, σκεπασμένος μὲ ὁμίχλην, ἐδείκνυεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ράκη τινὰ κυανόχροα· . . καὶ ἡ κ. Βερζερέ, συσπειρωθεῖσα εἰς χαμηλὸν ντιβάν, τόσον λευκή, τόσον ξανθή, τόσον νεαρά, ἐνθυμίζουσα τὸ εὔθραυστον καὶ χαρίεν τῶν χειμερινῶν πασχαλεῶν, ἐβυθίσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς κατήφειαν.

Ὑπανδρεύθη πρὸ τριῶν ἐτῶν μετὰ τόσου ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐμπιστοσύνης τὸν ὡραῖον αὐτὸν Ἰωάννην Βερζερέ, ἐπιφανῆ ἤδη μυθιστοριογράφον, ὅστις δὲν τὴν κατέστησε δυστυχῆ. Καὶ ὅμως ἄρρητος μελαγχολία θλίψεως πλανᾶται εἰς τὴν οἰκίαν των. Ὁ Ἰωάννης ἀπορροφᾶται καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ τῆς ἐργασίας, ἣν ἡ Τερέζα θαυμάζει, ἀλλὰ καὶ ζηλοτυπεῖ. Βαρυνθεῖσα τὸν μονήρη βίον της, παριάγει τὴν ἀνίαν της εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, εἰς τὰ φάιβ-ὁ-κλὸκ καὶ εἰς τὰς εὐεργετικὰς ἀγοράς. Ὁ βίος αὐτός, τὸν ὁποῖον τὰ περισσότερα ἀνδρόγυνα τοῦ καλοῦ λεγομένου κόσμου υἱοθετοῦσιν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποστροφῆς, θλίβει τὴν εὐαίσθητον νεαρὰν γυναῖκα. Εἶχεν ὀνειροπολήσει ἄλλον βίον, μίαν φωλεὰν εὐθυμοτέραν καὶ μικροτέραν, ἀλλὰ περιλαμβάνουσαν τὴν διπλῆν εὐδαιμονίαν συζύγου ἀγαπώσης καὶ μητρὸς περιπαθοῦς . . . Φεῦ! Σύζυγος ἀγαπῶσα ἦτο βεβαίως, ἡ μικρὰ αὐτὴ γλυκεῖα ξανθή, ἡ λατρεύουσα τὸν μεγαλόσωμον ἄνδρα της μετ' εὐλαβοῦς σεβασμοῦ . . . Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐγίνετό ποτε μήτηρ . . . Οἱ ἰατροὶ τὸ εἶχον ἀνακοινώσει εἰς τὸν Ἰωάννην μετὰ δυστύχημά τι, τὸ ὁποῖον συνέτριψε καὶ τὴν εὔθραυστον ὑγείαν τῆς Τερέζας μετὰ τῆς πρώτης ἐλπίδος τῆς μητρότητος. Τί λύπη μετὰ τόσον ὡραῖον ὄνειρον! . . . Ἔκτοτε ἡ χαρὰ τῶν δύο συζύγων ἐσκεπάσθη ἀπὸ κατήρειάν τινα, ἣν ἕκαστος ἀπέφευγε νὰ ὁμολογήσῃ, ἀλλ' ἥτις ηὔξανε καθ' ἑκάστην, καὶ ἥτις ἀπετέλει τὴν δυστυχίαν τῆς κ. Βερζερέ.

Τὴν πρωίαν αὐτὴν τῆς 24 Δεκεμβρίου, ἐσκέπτετο ὅτι ὅλαι αἱ μητέρες προετοιμάζουν ἐν κρυπτῷ τὰς ὡραίας ἐκπλήξεις τῆς ἑσπέρας, τὰ παίγνια, τὰ γλυκίσματα καὶ τὰ προωρισμένα διὰ τὰ μικρὰ ὑποδημάτια. Καὶ ἡ μνήμη της ἀνατρέχουσα τὴν σειρὰν τῶν ἐτῶν, ἐσταμάτα εἴς τινα ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων ἀλησμόνητον.

Ἦτο μνηστευμένη πρό τινων μόλις ἑβδομάδων. Εἰς τοῦ πατρός της ἐδίδετο χορὸς καὶ μουσικὴ συναυλία καὶ ἐνῷ οἱ χορευταὶ διεσκέδαζον, ὁ Ἰωάννης τὴν ὡδήγησεν εἰς τὸ θερμοκήπιον ὑπὸ τοὺς φοίνικας, ὅπου οἱ ἰαπωνικοὶ φανοὶ ἐταλαντεύοντο ὡς χρυσᾶ πορτοκάλλια . . . καὶ ἐκεῖ ταραγμένος διὰ φωνῆς ταπεινῆς καὶ συντετριμμένης τῆς εἶπε:

— Τερέζα, εἶμαι εἰς ἀπελπισίαν . . . Πρέπει νὰ σοῦ ὁμιλήσω ἐνόσῳ εἶσαι ἐλευθέρα εἰσέτι . . . Δὲν δύναμαι νὰ σὲ συζευχθῶ πρὶν νὰ σοῦ εἴπω τὴν ἀλήθειαν . . . Ἔχω παιδί . . . Εἶμαι πατέρας . . . .

Ἡ νεαρὰ κόρη ἐφρικίασε, κατακόκκινη ἐξ ἐντροπῆς καὶ ἀγωνίας, προαισθανθεῖσα φοβερὸν κίνδυνον . . . Ἀλλ' ὁ Ἰωάννης εἶχε προΐδει τὴν ταραχὴν τῆς προσφιλοῦς καὶ συνεπλήρωσε τὴν ἐξομολόγησίν του . . . Ἔρως τυχαῖος, χυδαῖος, ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀνανεοῦνται καθ' ἑκάστην. Σχέσις σπουδαστοῦ μὲ νεαρὰν ἐργάτιδα, μηνῶν τινων ἰδιοτροπία καὶ τέρψις, ἔπειτα διάρρηξις σχέσεων ἄνευ δραματικοῦ ἐπεισοδίου, ἀποφασισθεῖσα τῇ κοινῇ συμφωνίᾳ . . . Ἀλλ' αἴφνης ἐν πλήρει χαρᾷ τῆς μνηστείας των, ἐπιστολὴ τῆς ἀρχαίας φίλης του τῷ ἀναγγέλλει τὴν γέννησιν υἱοῦ . . . Ὁ νέος ἀνὴρ ἐρωτευμένος φοβερὰ τὴν Τερέζαν δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἀπομακρυνθῇ . . . Ἀλλ' ἐναπέθετε τὴν τύχην του εἰς τὰς μικρὰς χεῖρας τῆς νεαρᾶς κόρης . . .

— Ἕνα παιδί! . . . Καὶ ποίαν ἡλικίαν ἔχει; . . . Τὸ εἴδετε; . . . Τί τὸ ἐκάμετε; . . .

— Το εἶδα αὐτὸ τὸ πρωί . . . Ἐγεννήθη τὴν νύκτα, ὡς ὁ μικρὸς Ἰησοῦς . . . καὶ αὔριον ἡ τροφὸς θὰ τὸ πάρῃ μαζῆ της πολὺ μακρὰν εἰς τὸ Νιβερνικὸν χωρίον της . . . Δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψω τὸ μικρὸν τοῦτο. Θὰ ἐξασφαλήσω τὴν ὕπαρξίν του . . .

— Ἀλλ' ἡ μητέρα; ἠρώτησεν ἡ Τερέζα, μὲ ὀφθαλμοὺς δακρύοντας καὶ τὴν καρδίαν βαρεῖαν ἐξ ἐναγωνίου ζηλοτυπίας . . .

— Δὲν θὰ τὴν ἐπανίδω, Τερέζα. Αὕτη ἐννόησεν ὅτι τὸ πᾶν ἐτελείωσεν, ἀφότου σὲ συνήντησα.

Τότε ἡ Τερέζα, κλαίουσα, ἔτεινε τὰς δύο χεῖράς της εἰς τὸν μνηστῆρά της.

— Ἰωάννη . . . Ὅλα αὐτὰ ἃς μείνουν μυστικά . . . Κάμε ὅ,τι ὀφείλῃς νὰ κάμῃς διὰ . . . τὸ παιδὶ αὐτό . . . Ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ καὶ σὲ νυμφεύομαι . . .

— Ἀγαπητή μου Τερέζα! . . μοναδική μου ἀγάπη!

Ἐνῷ ὁ μνηστήρ της τὴν ηὐχαρίστει διὰ διακεκομμένων λέξεων, αὕτη ἐσκέπτετο. Μόλις ἐγνώρισε τὸ παιδὶ αὐτό... Δὲν ἠμποριῦ νὰ τὸ ἀγαπᾷ . . . Τὰ παιδιά μας δὲν θὰ χάσουν τίποτε ἐκ τῆς τρυφερότητός του . . .

II

Ἀλλὰ ἡ Τερέζα δὲν ἠξιώθη, ἂν καὶ τρία ἔτη ὑπανδρευμένη νὰ θέσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου της τὸ μικρὸν πλάσμα, τὸ παιδί των, τὸ ὁποῖον τὰ ὄνειρά της προσεκάλουν μὲ τόσην περιπάθειαν. Καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἐλάτρευε τὰ παιδιά, ὁ Ἰωάννης ὁ ὁποῖος εἶχε πλασθῆ διὰ τὴν οἰκογένειαν ὡς ἄλλοι ἄνδρες εἶναι καμωμένοι διὰ τὴν ἄγαμον ζωήν, ὁ Ἰωάννης δὲν ἐπαρηγορεῖτο διὰ τὴν διάψευσιν αὐτὴν τῶν ἐλπίδων του.

Ἡ Τερέζα τὸ ἐγνώριζε καὶ ἡ λύπη της ἦτο ζωηροτέρα.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸ βάθος τῆς Νιβέρνης, τὸ μικρὸν ἐγκαταλελειμμένον ηὔξανεν ἄγριον καὶ ὑγιές, ἀναστρεφόμενον μετὰ τῶν μεγαλειτέρων παιδιῶν τῆς τροφοῦ του, τῶν σκύλων, τῶν γάτων καὶ τῶν ὀρνίθων. Κάθε τρεῖς μῆνας ὁ πατήρ του ἐλάμβανε βραχείας εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ· ἡ Τερέζα δὲν τὸν ἠρώτησε τίποτε.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὁ Ἰωάννης ἐνεδύθη, ἵνα ἐξέλθῃ. Ἠσπάσθη τὴν σύζυγόν του εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀπῆλθε νευρικός, ἀφῃρημένος, μὲ μεγάλην ρυτίδα μεταξὺ τῶν ὀρρύων.

Τί ἔχει λοιπόν; ἐσκέπτετο ἡ Τερέζα, καταληφθεῖσα ἐξ ἀορίστου προκισθήματος.

Ἐπρογευμάτισε μόνη, ἔπειτα αἰσθανθεῖσα αὐξάνουσαν τὴν ἀνησυχίαν της, ζηλοτυπίαν τινά, ἣν ματαίως ἀπεπειράθη νὰ διασκεδάσῃ, εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ συζύγου της, ἀγνοοῦσα διατί, ὠθουμένη ἐξ ἀορίστου ἐνστίκτου . . . Εἶδε σελίδας λευκάς, διεσπαρμένας ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἓν συρτάριον ἡμιανοιγμένον, καὶ εἰς τὸ συρτάριον αὐτὸ . . . ἦτο τοῦτο δυνατόν; . . . ἐπιστολὰς δεμένας μὲ ροδόχρουν ταινίαν καὶ μίαν εἰκόνα . . .

Ἓν ἅ! . . ὑπόκωφον, διέφυγε τὰ χείλη της, καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀρχαίας ἐρωμένης τοῦ συζύγου της ἐνέπλησσε τὸ πνεῦμά της ἀπὸ ἀνησυχίαν.

Τὴν εἰκόνα αὐτήν, εἰκόνα ὡραίου παιδιοῦ, μὲ στρογγυλὰ μαγουλάκια, μὲ κόμην βοστρυχώδη, μὲ διαυγεῖς ὀφθαλμοὺς — τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἰωάννου — τὴν ἔλαβε καὶ τὴν παρετήρησεν ἀπλήστως. . . .Ἔπειτα δι' αἰφνιδίου κινήματος ὀργῆς τὴν ἔρριψε μακράν της, ἐπὶ τοῦ τάπητος. Εἶχεν εἰσέτι τὰς ἐπιστολὰς νὰ ἐξελέγξῃ . . . Δὲν ἐδίστασεν. Ἔλυσε τὸν κόμβον τρέμουσα ὁλόσωμος, φοβουμένη μὴ εὕρῃ ἀπόδειξιν προδοσίας, τὴν ὕβριν ἐρωτικῆς ὁμολογίας γραφείσης εἰς τὸν σύζυγόν της παρὰ τῆς **ἄλλης**. . .

Ἐπὶ κοινοῦ χάρτου χαραγμένου διὰ κυανῶν τετραγωνιδίων, ἐπὶ φύλλου τετραδίου τῶν δύο σολδίων, ὑπῆρχεγραφὴ πυκνὴ καὶ ἀδεξία, μὲ ὀρθογραφίαν χωρικοῦ.. « *Κίριε σὲ ἰδοπιώ ὅτι τὸ πεδὶ εἶνε καλά.*» Ἔπειτα ἡ ὑπογραφή: «*Κυρὰ Βωσὺ*...» Ἦσαν αἱ ἐπιστολαὶ τῆς τροφοῦ! . . . Ἡ Τερέζα τὰς ἀνέγνωσεν ὅλας μέχρι τέλους . . . Καὶ ἐνόησεν ὅτι ὁ σύζυγός της δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ λάβῃ ἐνδιαφέρον διὰ τὸ παιδίον αὐτὸ· ὅτι τὸ εἶδε πολλάκις, κρυφίως, χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ τῆς εἴπῃ τίποτε. Θὰ ἔγραφε συχνὰ εἰς τὴν τροφὸν καὶ θὰ ἔστελλεν ἐνδύματα καὶ παίγνια. . . Θλίψις ἐπίεσε τὴν ψυχήν της. . . Ἦτο ζηλότυπος χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, καθ' ὑπερβολὴν ζηλότυπος... Καὶ ἡ μητέρα; ἐσκέφθη.

Ἐκτὸς τῆς δέσμης, ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης εὗρεν ἐπιστολήν, χρονολογουμένην ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν ἀνεφέρετο ὁ θάνατος τῆς ἀρχαίας ἐρωμένης του, ἐγνωρίζετο δὲ ὅτι ἡ τροφὸς ἀσθενοῦσα ἐλυπεῖτο, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ πλέον τὸ παιδί. Θὰ τὸ ἔφερεν εἰς τὸν κύριον τὴν προσεχῆ Πέμπτην καὶ τοῦ ἔδιδε τὴν διεύθυνσιν ἑνὸς συγγενοῦς αὐτῆς, εἰς τὴν ὁδὸν Βουλάρ, ὅπου τὸν ἀνέμενεν.

Πέμπτη! . . . ἀλλ' ἦτο αὐτὴ ἡ ἰδία ἡμέρα, 'καθ' ἣν ὁ Ἰωάννης εἶπεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ προγευθῇ μετὰ τῆς συζύγου του. . . Ἡ Τερέζα ἐμάντευσε τὴν ἀλήθειαν. . . Ὁ σύζυγος της δὲν θὰ ἐπήγαινεν εἰς τοῦ ἐκδότου του, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν Βουλάρ, ἐν Μοντρουζ διὰ νὰ ἴδῃ τὸ τέκνον του.

III

Ἡ Τερεζα ἔρριψε τὸ ἐπανωφόρι της εἰς τοὺς ὤμους της, ἔθεσε πίλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της, κατῆλθε τὴν κλίμακα καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν ἁμαξηλάτην τοῦ πρώτου ἐλθόντος ὀχήματος, τὴν διεύθυνσιν τῆς ὁδοῦ Βουλάρ . . Αἴφνης ἤρχισε νὰ τρομάζῃ διὰ τὸ θάρρος της.

Τί ἐπήγαινε νὰ κάμῃ ἐκεῖ κάτω; Τί ἠδύνατο νὰ εἴπῃ εἰς τὸν σύζυγόν της; Τῆς εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ μὴ ἐπανίδῃ ποτὲ τὴν μητέρα, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε παρόμοιον διὰ τὸ παιδί.

Βεβαίως δὲν θὰ εἶχε τὴν ἰδέαν νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν γυναῖκα του τὸ μικρὸν τοῦτο νόθον.

Ἡ Τερέζα ἐσκέπτετο πῶς νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ὁμολογήσῃ τὰς σκέψεις του. Τὸ ὄχημα διῆλθε τὸν λέοντα τοῦ Μπελφὸρ καὶ ἐστάθη εἰς τὴν ὁδὸν Βουλὰρ, πρὸ οἰκίας πενιχρᾶς ὄψεως. Ἡ Τερέζα κατῆλθε καὶ ἀποφασισμένη νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ἠρώτησεν; «Ἡ κυρὰ Βωσύ;»

Εἰς τὸ τρίτον πάτωμα δεξιᾷ, ἕνα σπιτάκι ἐργατῶν, μὲ παιδιὰ κλαυθμηρίζοντα, μὲ ροῦχα ἁπλωμένα εἰς τὰ σχοινιά, μὲ ἄθλια ἔπιπλα καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ περιέργου διὰ τὴν Τερέζαν κόσμου τούτου, μία χονδρὴ γυναῖκα καλὴ καὶ εὔθυμος, ἡ ὁποία ἀπαντᾷ μὲ ὕφος ἐκπεπληγμένον.

— Ὁ κύριος Βερζερέ . . . Ἔφυγε! . . Ἠθέλατε νὰ τοῦ ὁμιλήσετε; . . .

— Εἶμαι ἡ γυναῖκά του.

Τὸ λάλον γύναιον χαιρετᾷ, ἀλλὰ δὲν ἐκπλήττεται οὐδόλως. . . Ἡ νεαρὰ καὶ εὐειδὴς κυρία θὰ εἶνε ἴσως ἐπιεικὴς διὰ τὰς παλαιὰς ἁμαρτίας τοῦ συζύγου της. Τοῦτο τὸ βλέπει τις καθ' ἑκάστην· γυναῖκας αἱ ὁποῖαι συγχωροῦν. Ἡ χονδρὴ κυρὰ-Βωσὺ μειδιᾷ συμπαθῶς· Θὰ ἐπιθυμῆτε χωρὶς ἄλλο νὰ ἴδητε τὸ μικρό . . . Εἶνε ἐδῶ ἴσια-ἴσια. Γεώργιε;

Καὶ ἰδοὺ ἐνσαρκωμένη ἡ παλαιὰ αὐτὴ ἁμαρτία τοῦ Ἰωάννου Βερζερὲ ἵσταται ἐνώπιον τῆς Τερέζης, ὑπὸ τὴν μορφὴν νηπίου τριετοῦς, μὲ κόμην βοστρυχώδη, παρειὰς στρογγύλας καὶ ὀφθαλμοὺς διαυγεῖς . . . Φεῦ! πόσον ὁμοιάζει πρὸς τὸν πατέρα του! Ἡ Τερέζα δὲν ἠξεύρει τί νὰ εἴπῃ· μένει ἀκίνητος μὲ καρδίαν συνεσφιγμένην. . .

Ἀλλ' ἡ κυρὰ Βωσὺ τὴν κινεῖ εἰς οἶκτον. Ἡ κυρία εἶναι πολὺ καλὴ διὰ νὰ λάβῃ ἐνδιαφέρον διὰ τὸ πτωχὸν νήπιον. Ἕνα παιδὶ χωρὶς μητέρα εἶναι τόσον δυστυχές! Καὶ ὅμως ἡ τροφὸς τὸ ἐπεριποιεῖτο καλὰ, ἀλλὰ δὲν δύναται πλέον ἡ καλὴ γυναῖκα. Ὑπεχρεώθη νὰ τὸ ἀπογαλακτίσῃ καὶ τὸ μικρὸν κλαίει πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν ζητοῦν τὴν τροφόν του. Τέλος ὁ κύριος πηγαίνει νὰ εὕρῃ μέρος, νὰ τὸ τοποθετήσῃ εἰς ἐξοχήν τινα εἰς τὰ περίχωρα τῶν Παρισίων. Ἡ Τερέζα παρατηρεῖ τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ τὴν βλέπει μὲ ὄμμα περίεργον καὶ ἄγριον . . . . Πόσον ὁμοιάζει πρὸς τὸν πατέρα του! Ἐὰν εἶχεν αὐτὴ ἰδικόν της υἱόν, δὲν θὰ ἐρκίνετο ἴσως περισσότερον τοῦ μικροῦ τούτου, ὅτι ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωάννου . . . . Ἀ! πόσον θὰ τὸ ἠγάπα τὸ ἰδικόν της τὸ παιδί, τὸ ὡραῖον βρέφος, τό ὁποῖον θὰ ἦτο κομψὸν ὡς κοῦκλα, ὡς τὸ ὀνειροπολεῖ τόσον καιρὸν τώρα! Καὶ βλέπει τὰ χονδρὰ σανδάλια, τὴν κυανῆν ποδιάν, τὰς οὐχὶ πολὺ καθαρὰς χεῖρας τοῦ μικροῦ Γεωργίου . . . . Βεβαίως δέν φαίνεται παιδὶ πλουσίου. Καὶ τὸ δωμάτιον τῶν ἐργατῶν, τὸ κατηφὲς καὶ ἄσχημον, ποία διαμονὴ διὰ τὸ παιδί, ὅταν ὁ πατέρας κατοικῇ εἰς τὴν δενδροστοιχίαν Βελασκὲ, ἀπολαμβάνων ὅλα τὰ καλὰ τῆς πολυτελείας καὶ τοῦ συρμοῦ! Ἡ Τερέζα σκέπτεται. Καὶ ἰδοὺ αἴσθημα τρυφερόν ἐντείνει τὰ νεῦρά της, συγκινεῖ τὴν καρδίαν της, γλυκαίνει τὸ μειδίαμά της. Ἡ ζηλοτυπία της, ἡ ἄδικος ἐξατμίζεται, ἐφ' ὅσον ἡ κυρὰ Βωσὺ διηγεῖται ὅτι ὁ κύριος ἔφυγε καὶ ἄφησε τὸ μικρὸν νὰ ὑπάγῃ μὲ τὰ παιδιά της εἰς τὸ σχολεῖον . . . . Ἡ εὐτυχία τῆς Τερέζας δὲν πρέπει νὰ ταραχθῇ ποσῶς μὲ τὸ ἄγνωστον αὐτὸ παιδί, ἐσκέφθη ὁ Βερζερέ! Ἀλλὰ βεβαίως ἡ διαφορά, ἡ ὁποία ὑφίσταται μεταξὺ τοῦ εὐτυχοῦς νέου ἀνδρὸς, τοῦ πλουσίου καὶ τῆς ταπεινῆς ὑπάρξεως τοῦ τέκνου του, βυθίζει τὸν Βερζερὲ εἰς τὰς βαθείας καὶ μακρὰς μελαγχολίας, ἃς ἡ Τερέζα εἶχε τοσάκις παρεξηγήσει.

Τὸ παιδὶ τὸ τέως ἄγριον πλησιάζει ὀλίγον κατ' ὀλίγον. . ἐξημεροῦται . . . . Ἤδη ἀκουμβᾷ ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς κυρίας. Πόσον εἶναι ὡραῖον! Ὑψώνει πρὸς αὐτὴν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅλως ὁμοίους πρὸς ἄλλους ὀφθαλμοὺς τοῦ φιλτάτου της Καὶ ἡ νέα γυνή, νικημένη, ἔκπληκτος αἰσθάνεται ἑαυτὴν ἀκαταμαχήτως ἑλκυομένην ὑπὸ τοῦ βλέμματος τοῦ μικροῦ.

IV

. . . . . .

Εἰς τὸν παγετῶδη ἄνεμον ἀντηχοῦν οἱ κώδωνες τῶν Χριστουγέννων. Εἶναι ἡ ὥρα, καθ' ἣν κατέρχονται οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ἀγγέλους τῆς γῆς. Τὰ μικρὰ ἐκ δέρματος, ἐξ ὁλοσηρικοῦ, ἐκ μαλλίου ὑποδημάτια, τὰ μικρὰ ξύλινα σανδάλια, τὰ πλεκτὰ νηπιακὰ περιπόδια, ἀναμένουσιν ὅλα εἰς τὴν γωνίαν τῆς μελανῆς ἑστίας.

Ὁ Ἰωάννης Βερζερὲ κρατεῖ ἐφημερίδα, τὴν ὁποίαν δὲν ἀναγινώσκει, μελαγχολικὸς, ρίπτων ποῦ καί που μίαν λέξιν, τὴν ὁποίαν ἡ Τερέζα ἀκούει, ἀλλὰ δὲν ἀπαντᾷ, ἀπερροφημένη ἀπὸ τὸ ὡραῖον ὄνειρόν της. Μεσονύκτιον σημαίνει.

— Μεσονύκτιον! λέγει ἡ νεαρὰ γυνή, ἡ ὥρα τοῦ μικροῦ Ἰησοῦ!

Κλίνει ἄνωθεν τοῦ ἀνακλίντρου τοῦ συζύγου της καὶ τὸν ἀσπάζεται τρυφερῶς εἰς τὸ μέτωπον. Ὁ Ἰωάννης στρέφεται ἐκπεπληγμένος. . . . .

— Τί θὰ ἔλεγες, τοῦ ψιθυρίζει, ἐὰν ὁ μικρὸς Ἰησοῦς μᾶς ἐπεσκέπτετο αὐτὸ τὸ βράδυ;

— Ἐπέρασα τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν πιστεύει τις εἰς τὰ συναξάρια, φεῦ!

— Σκεπτικιστά! . . . . καὶ ὅμως ὁ μικρὸς Ἰησοῦς ἦλθεν. Σοῦ ἄφηκε μίαν ἔκπληξιν . . . .

— Μίαν ἔκπληξιν; ἐπαναλαμβάνει ὁ Βερζερὲ, προμαντεύων ὡραῖόν τι δῶρον, κομψοτέχνημα ἢ εἰκόνα, προοριζομένην δι' αὐτὸν ὑπὸ τῆς Τερέζας.

Ἀλλ' ἤδη αὕτη ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος, φωτιζομένου ὑπὸ κανδύλας μὲ ἀποχρώσεις ροδίνας καὶ διὰ κινήματος αἰφνιδίου σύρουσα τὸν σύζυγόν της: Κύτταξε! τοῦ λέγει.

Εἰς τὸν κοιτῶνα ὑπάρχει μικρὰ κλίνη, ἡ ὁποία δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ χθὲς καὶ ἐντὸς τῆς κλίνης! . . . . Ὦ! ἡ ἀγαθὴ καὶ γενναιόφρων Τερέζα! . . . . Ὁ Ἰωάννης νομίζει ὅτι ὀνειρεύεται, ἀλλ' ὄχι! Βλέπει καλὰ ὅτι εἶναι ὁ υἱός του, ὁ ὁποῖος κοιμᾶται ἐκεῖ . . . . Καὶ συγκεχυμένος προφέρει λέξεις εὐγνωμοσύνης, ἐνῷ ἡ Τερέζα τὸν ὠθεῖ πρὸς τὴν κλίνην:

— Ἔλα! τοῦ λέγει, ἐναγκαλίσθητι λοιπὸν τὸν μικρὸν Χριστόν.

(Gilbert Doré) **Μαρίκα Κ. Φιλιππίδου**

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ἂν καὶ τὸ αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύει τὴν ἐκτάκτως πανηγυρικὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων εἶναι ἕν, ἐκδηλοῦται ὅμως διαφοροτρόπως παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς.

Οἱ Ἄγγλοι εἶναι ἴσως ὁ λαὸς ὁ πανηγυρίζων ἐπισημότερον τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων. Εἶνε ἓν εἶδος ἐθνικῆς ἑορτῆς τὸ *Christmas*, τὸ ὁποῖον ἀνακόπτει πᾶσαν φροντίδα καὶ πᾶσαν ἐργασίαν καὶ ὡς ἐκ θαύματος θέτει εἰς ἀκινησίαν χεῖρας καὶ μηχανισμούς. Ἀπὸ τῆς πκρομονῆς εἰς τὴν ὁμιχλώδη πόλιν τοῦ Λονδίνου δὲν αἰσθάνεταί τις ἢ ἀναθυμιάσεις χηνῶν ὀπτῶν, ἀρώματα καὶ μυρωδιὲς μπουδίγκας, εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων αἱ καλαὶ οἰκοκυραὶ ἀσχολοῦνται μετὰ φανατισμοῦ.

Εἶναι ἡ ἐποχή, καθ'ἣν τὸ οἰκοκυρειό, τὸ *home* καθίσταται προσφιλέστερον εἰς τὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σκορπισμένα μέλη τῆς οἰκογενείας, τὰ ὁποῖα τόσον εὐχαρίστως περιφέρουν εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ κόσμου τὴν διὰ τὰ ταξείδια καὶ τὰς πε-

ΑΙΝΙΓΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΟΝ

Δὲν ἐφαίνετο πλέον παρὰ τὰ χείλη τῆς λέμβου, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ἑτοίμη νὰ διολισθήσῃ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ναυτῶν. Ἀλλ' αἴφνης ἀπροόπτως ἡ λέμβος μὲ ἓν τίναγμα ἐπανῆλθε εἰς τὴν προτέραν της κατάστασιν καὶ ἤρχισε καὶ πάλιν νὰ ἐπιπλέῃ. Τὸ σχοινὶ τὸ ὁποῖον προηγουμένως τόσον ἦτο τεντωμένον, τώρα ἐχαλαρώθη. Τὸ ἐτράβηξαν ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ εἶδαν τὸ σίδηρον κομμένον ἂν καὶ ἦτο τόσον χονδρόν. Ὁ κουμπάρος ἐκίνησε μελαγχολικὰ τὴν κεφαλήν.

Ἀντώνιε, λέγει, τὸ ζῶον αὐτὸ εἶναι δυνατότερον ἀπὸ ἡμᾶς· ἂς τ' ἀφήσωμεν νὰ φύγῃ! πρέπει μάλιστα νὰ τὸ εὐχαριστήσωμεν ἂν ἠρκέσθη μόνον νὰ μᾶς κόψῃ τὸ καμάκι· γιὰ μιὰ σπιθαμὴ ἀκόμη θὰ εἴχαμε τώρα βυθισθῆ!

— Νὰ τ' ἀφήσωμεν νὰ φύγῃ, ἀνέκραξεν ὁ Ἀντώνιος. Ἀλλ'εἶσαι τρελλός! εἰξεύρεις πόσον ἀξίζει αὐτὸ τὸ ψάρι; Ναί! μὰ τὴν πίστιν μου· ἐὰν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ φοβούμεθα τοὺς κινδύνους καὶ νὰ κάμνωμεν αὐτὴν τὴν πολυτέλειαν εἰς τὴν ζωήν μας.

Ἐγύρισε τὴν λέμβον καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἐφαίνετο πλέον τὸ ψάρι. Ἔβαλεν εἰς τὸ σχοινὶ ἄλλο καμάκι ἀκόμη μεγαλείτερο καὶ δόλωμα ἀρκετὸ καὶ ἔπειτα, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὸ τιμόνι, ἐπῆρε εἰς τὸ χέρι ἕνα μεγάλο σίδηρο μυτερὸ διὰ νὰ πληγώσῃ τὸ ζῶον, ὅταν θὰ τὸ τραβοῦσε. Τὸ σχοινὶ ἐβυθίσθη εἰς τὴν θάλασσαν, ἡ λέμβος ἤρχισε νὰ κινῆται ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν μὲ τίναγμα φρικωδῶς δυνατόν. Ὁ τόνος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐμπήξει τὸ στόμα εἰς τὸ καμάκι, ἔσυρε τὴν λέμβον πρὸς τὰ κάτω καὶ τὴν ἔκαμνε νὰ βυθίζηται σχεδόν. Τὸ ὕδωρ ἐκόχλαζεν ὡς νὰ ἔβραζεν καὶ ἀφροὶ λευκοὶ ἀνέβαινον καὶ ἐτριγύριζαν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὡς μύλοι. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ἐγίνετο ἀγὼν γιγάντων. Αἴφνης μὲ ἓν κτύπημα ὡς ἀπὸ ἀοράτου δυνατῆς χειρὸς συλληφθεῖσα ἔκλινε πρὸς τὸ ἓν μέρος τόσον ὥστε τὸ ὕδωρ εἰσεχώρησε πρὸς αὐτήν. Εἰς τὸ τίναγμα αὐτὸ τὸ πλήρωμα κατέπεσεν ἐντὸς αὐτῆς. Ὁ Ἀντώνιος ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας τὸ τιμόνι ἔφυγεν, ἐσκεπάσθη ἀπὸ ἕνα μεγάλο κῦμα. Τρίξιμον ἠκούσθη καὶ ἡ λέμβος ταχέως ἀνῆλθεν, ἕως ὅτου ἔλαβε τὴν φυσικήν της θέσιν. Ἐπίσης τὸ νέον καμάκι ἔσπασε! Σχεδὸν τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ τόνος ἐνεφανίσθη ἐκεῖ πλησίον εἰς τὰ χείλη τῆς λέμβου, κινῶν τὴν οὐράν του δυνατὰ καὶ σχηματίζων ἀφρούς. Ὁ Ἀντώνιος ἀγριεμένος, λυσσῶν ὡς πολεμῶν ἐναντίον ἐχθροῦ ἀκατανικήτου, ἥρπασε τὸ σουβλερὸν σίδηρο καὶ κατέφερεν ἐπὶ τοῦ ζώου τρία τέσσαρα ἰσχυρὰ κτυπήματα. Τὰ νερὰ ἐκοκκίνησαν, καὶ τὸ ζῶον ἐβυθίσθη ἐντὸς τῶν ἐρυθρῶν κυμάτων.

Ὁ Ἀντώνιος ἐξέβαλε στεναγμὸν ἀνακουφίσεως· τὴν ἐγλύτωσεν εὐθηνά! Ἦτο πάλη πρὸς τὸν θάνατον ὀλίγων στιγμῶν, ἀλλ' ἂν αὐταὶ αἱ ὀλίγαι στιγμαὶ διήρκουν ἀκόμη καὶ οἱ τρεῖς ἁλιεῖς θὰ ἄφινον τὸ πετσί των εἰς τὴν θάλασσαν! Ἐγύρισε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν λέμβον, πλημμυρισμένην ἀπὸ νερὰ καὶ εἶδε τὸν κουμπάρον του ἀγκαλιασμένον τὸ κατάρτι. Ἦτον ὠχρὸς· ἀλλ' ἥσυχος καὶ ἀπαθής.

— Ἐνόμισα πῶς θὰ ἐπνιγόμεθα Ἀντώνιε· ἤπια ἀρκετὸ νερό, τὸ βρωμόζωον! Καλὰ καὶ τοῦ ἔδωκες ἐγκαίρως τὸ δυνατὸ αὐτὸ κτύ-

ριηγήσεις μανίαν των. Τὰ Χριστούγεννα συνκαθοιζοῦν ὅλους τοὺς ἀποδημοῦντας τριγύρω τῆς τραπέζης τῆς οἰκογενειακῆς φωλεᾶς, ὑπὸ τὸ ἀχνίζον τῆς πουδίγκας θάλπος.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Βρετάνην ἡ ἐπίσημος τῶν Χριστουγέννων νύκτα δὲν εἶναι μόνον ἐποχὴ χαρᾶς καὶ ἑορτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπαναφέρει εἰς ποιητικὸν παρελθὸν ὡραίων παραδόσεων. Εἰς τὴν χώραν αὐτὴν τοῦ μυστηριώδους ὡραίου, πιστεύεται ὅτι ὑπερφυσικὰ ὄντα δικτελοῦν εἰς ἄμεσον καὶ συνεχῆ ἐπαφὴν μὲ τὸν λαόν. Πετῶσιν εἰς τὰ θαμβὰ σύννεφα καὶ μυκῶνται εἰς τὴν φωνὴν τῆς καταιγίδος μάγοι καὶ μάγισσαι, θεοὶ ἐναέριοι καὶ ὑποβρύχιοι, ἅγιοι καὶ δαίμονες, οἱ ὁποῖοι διασχίζουν τὴν νύκτα τὰ δάση καὶ τοὺς λόφους, ἀφίνοντες ἐπ' αὐτῶν ἀνεξάλειπτον τὸν τύπον τῶν βημάτων των.

Ἑλένη Γεωργιάδου

ΒΙΒΛΙΑ

Ἡμερολόγιον Σκόκου. Ἐξεδόθη, διατρέχον ἤδη τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Κ. Σκόκου, πλούσιον ὡς πάντοτε εἰς ποικίλην καὶ τερπνὴν φιλολογικὴν ὕλην πεζὴν καὶ ἔμμετρον, μὲ συνεργάτας ἐκ τῶν γνωστοτέρων μεταξὺ τῶν λογίων μας, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀγνώστους, τοὺς ὁποίους διὰ πρώτην φορὰν παρουσιάζει εἰς τὸ κοινόν.

Πολλαὶ καὶ ὡραῖαι εἰκόνες κοσμοῦν τὰς πεντακοσίας σελίδας τοῦ Ἡμερολογίου τούτου, τὸ ὁποῖον μεταξὺ ἄλλων περιέχει καὶ σελίδας μεθυγραφικὰς πολὺ τερπνάς. Φιλοκάλως τυπωμένον τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου δύναται νὰ κοσμήσῃ πᾶσαν τράπεζαν γραφείου καὶ πᾶσαν βιβλιοθήκην.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ — ΑΘΗΝΑΙ
Ἱδρυθὲν τῷ 1870

Μεγάλαι ἀποθῆκαι χάρτου παντὸς εἴδους καὶ εἰδῶν γραφικῆς ὕλης. — Πώλησις λιανικῶς καὶ χονδρικῶς. — Χαράκται ἐπὶ μετάλλων. — Χαράσσονται σφραγῖδες ἐπὶ μετάλλου. — Κατασκευάζονται σφραγῖδες ἐξ ἐλαστικοῦ. — Ἐπιγραφαὶ θυρῶν ἐπὶ πορσελάνης.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ διὰ μικρὰς ἐπιμελημένας ἐργασίας, δι' ἐπικεφαλίδας ἐπιστολῶν, φακέλλων, λ)σμοὺς, διευθύνσεις κλπ. 6 μηχανικὰ πιεστήρια ἐργάζονται καθημερινῶς.

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ἐργοστάσιον φακέλλων, ἐμπορικῶν βιβλίων, τετραδίων μαθητῶν κλπ. καὶ φωτογραφικῶν καρτονίων.

Οἱ μόνοι κάτοχοι τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν *Lumière*. Χάρτης φωτογραφικὸς *Albuminé* καὶ *Celuloidine*.

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἡ κ. Σπάρτη Καρασταμάτη μᾶς ἐπεφύλασσε πάλιν τὰς ὡραιοτέρας τῶν ἐκπλήξεων διὰ τὸ Νέον Ἔτος. Τὶ πλοῦτος χρωμάτων καὶ τί ποίησις πολυτελείας ἀερώδους εἶναι ἐκείνη τῶν προθηκῶν της, τῶν παρὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου, ἀπέναντι τῆς Βουλῆς καταστημάτων της.

Καὶ τί νὰ πρωτοθαυμάσῃ τις; τὰ λεπτὰ, τὰ ἀφρώδη φορέματα τοῦ χοροῦ διὰ τὰς νεάνιδας, ἢ τὰ ὡραῖα χρωματιστὰ διὰ τὰς κυρίας, ἢ τὰ μαῦρα μεταξωτὰ διὰ τὰς ἐπισήμους ὑποδοχάς, ἢ τὰς echarpes ἢ τὰ μεταξωτὰ μανδύλια ἢ τῆς γραβάτες, ἢ τῆς ὡραίες ὀμπρέλλες τοῦ λούσου καὶ τῆς βροχῆς ἢ τὰς στόφας δι' ἔπιπλα καὶ παραπετάσματα, ἢ τὰς matinées; Ὅλα εἶναι ὡραιότερα τὸ ἓν τοῦ ἄλλου καὶ στερεότερα καὶ θαυμάσια διὰ δῶρα τοῦ Νέου Ἔτους. Ἐὰν δὲ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κ. Καρασταμάτη χάριν τῶν ἑορτῶν ὑπεβίβασε τὰς τιμάς της εἰς 40 % ὀλιγώτερον, τότε τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ Ἔτους αὐτοῦ θὰ ἀνήκουν εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς κ. Σπάρτης Καρασταμάτη.

Θέλετε νὰ ἔχητε τὴν ἐλπίδα νὰ ἀποκτησητε ἓν φόρεμα μεταξωτὸν ἢ ἄλλα πράγματα πολυτελείας χωρὶς νὰ δώσητε οὔτε ἓν λεπτόν; Προμηθευθῆτε τὸ Ἡμερολόγιον τῆς Ἐφημ. τῶν Κυριῶν, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη καὶ τιμᾶται μόνον 1 δρ. μὲ ἐξώφυλλον ἠριθμημένον, δίδον δικαίωμα εἰς λαχεῖον.

Περιεχόμενα τοῦ Ἡμερολογίου

Πίναξ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Πῶς μανθάνητε νὰ ἐξοδεύητε ἀναλόγως μὲ ὅσα ἐσοδεύετε. Ἡ διπλωματοῦχος. Τὸ Παυσίλυπον. Ἡ Δάφνη. Τὰ φιλήματα. Κατὰ τοῦ συρμοῦ. Φθινοπωρινὴ νυχτιά. Τὰ δύο καπέλλα. Ἡ Ψυχούλα. Ὁ παραδείσιος καρπός. Μελαγχολία. Ὁ φιλόπατρις. Ἡ Γαστερία. Λορελάη. Sechse Lauteu. Ἡ ἐπιθυμία. Ἡ φωλεά. Οἱ δύο πύργοι Ἐ ἕνα πανσέ. Τὸ λιθωμένο φεῦδι. Ὁ μικρὸς πατριώσης. Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου. Τὸ Ἀσημένι δακτυλίδι. Ἡ μαγεμένη βρύση. Ἡ Γυνὴ καὶ ἡ πρόοδος. Τὸ πρωινὸ τραγούδι. Ὑγιεινὴ τῶν νεογνῶν. Ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωήν. Γέννησις, βάπτισμα, γάμος. Συνομιλία. Ἐπισκέψεις. Μαγειρική. Συμβουλαὶ κ.τ.λ.

πημα! Ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ ἀργήσῃ πολὺ νὰ ἀναφανῇ.

— Καὶ τὸ παιδί; ἠρώτησεν ἀνήσυχος ὁ Ἀντώνιος.

Τὸ παιδὶ δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν λέμβον. Ὁ Ἀντώνιος δρομέως ἔσπευσε πρὸς τὸ ἀμπάρι, ἐλπίζων νὰ τὸ εὕρῃ ἐκεῖ. Τὸ νερὸ τοῦ ἐπήγαινεν ἕως εἰς τὰ γόνατα· ναί, ἀλλ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶχεν ἄλλα πράγματα εἰς τὸν νοῦν! Ἐζήτησε μὲ τὴν χεῖρά του εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ δὲν εὗρε παρὰ τὸ βαρέλι μὲ τὸ γλυκὺ νερὸ καὶ τὰ σίδηρα τῆς σαβούρας· ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ ἀμπάρι ἔξω φρενῶν. Τὸ παιδί μου! τὸ παιδί μου! ἐφώναζεν. Ἐκεῖ κάτω τώρα, πολὺ μακράν, ἐκεῖ ὅπου ἡ λέμβος ἐκινδύνευε νὰ βυθισθῇ, μαῦρος ὄγκος ἐπέπλεε ἐπὶ τῶν κυμάτων.

— Εἶνε ἐκεῖ!

Καὶ ὁ κακόμοιρος ὁ πατέρας ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἤρχισε νὰ κολυμβᾷ μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν, ἐνῷ ὁ σύντροφός του κατέβαζε τὸ πανί. Ἐκολύμβα ἐκολύμβα ..... ἀλλ' αἱ δυνάμεις ἤρχισαν νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν, ὅταν ἤρχισε νὰ πείθηται, ὅτι τὸ μαῦρον ἐκεῖνο σημεῖον δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο, παρὰ ἕνα κουπὶ τῆς λέμβου. Ἐσήκωνε τώρα ὑψηλὰ τὴν κεφαλήν του, ζητῶν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ παρατηρῶν γύρω ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε παρὰ νερὸ παντοῦ εἰς τὸ ἄπειρον τῆς θαλάσσης. Τίποτε ἄλλο παρὰ αὐτὸς καὶ ἡ λέμβος, ἥτις τὸν ἐπλησίαζε βραδέως. Ἔπειτα διέκρινε καμπύλην γραμμὴν, ἥτις ἐπάλαιε ἐντὸς κύκλου αἵματος. Ὁ τόνος ἦτο νεκρός! Τί τὸν ἔμελλε πλέον; Ἡ ζωὴ τοῦ βρωμεροῦ αὐτοῦ ζώου τοῦ ἐκόστιζε τὴν ζωὴν τοῦ μοναδικοῦ του παιδιοῦ, τοῦ Λουϊζίνου του! Ἆ! Θεέ μου, Θεέ μου! Τί ἀγὼν φρικώδης διὰ νὰ κερδίσῃ τὸ ξηρὸν ψωμί του. Ἐκολύμβησεν ἀκόμη πολύ. Καὶ κάθε στιγμὴν τοῦ ἐφαίνετο, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ παιδιοῦ θὰ ἔβγαινεν ἀπὸ τὸ νερό. Ἆ! μὲ πόσην χαρὰν θὰ ἔμενεν ἐκεῖ! πόσον θὰ ἦτο εὐτυχὴς νὰ ἀπέθνησκε πλησίον τοῦ λατρευτοῦ του μικροῦ! Ὁ κουμπάρος ἐχρειάσθη νὰ τὸν ἀνασύρῃ μὲ βίαν ἐντὸς τῆς λέμβου. Ἀλλὰ τί κάμνεις λοιπόν, Ἀντώνιε;

Δὲν ἀπήντησε.

— Ἔλα τώρα δὲν πρέπει νὰ πέρνῃς τὸ πρᾶγμα ἔτσι! Τί διάβολο· αὐτὰ ἔχει ἡ ζωή. Τὸ παιδὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ, ὅπου ἀπέθανον ὅλοι του οἱ συγγενεῖς καὶ ὅπου, ἴτως, θ' ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς ἢ τώρα ἢ ἀργότερα. Τώρα ἂς ὑπενθυμηθῶμεν ὅτι δὲν εἴμεθα πλούσιοι.

Καὶ λέγων αὐτὰ ὁ κουμπάρος ἐπῆρε τὸ σχοινὶ, ἐτράβηξε τὸ πτῶμα τοῦ τόνου καὶ τὸ ἔδεσεν εἰς τὴν πρύμνην. Τὸ ζῶον ἀφῆκε κόκκινην γραμμὴν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ ἄνεμος ἦτο τώρα οὔριος, ἀλλ' ἡ λέμβος πλημμυρισμένη νερὰ ἔπλεε τόσον βραδέως, ὥστε οἱ δύο ἄνθρωποι, ναῦται πρὸ παντός, λησμονήσαντες πρὸς στιγμὴν τὴν καταστροφὴν κατέβησαν εἰς τὸ ἀμπάρι καὶ ἤρχισαν νὰ ἀδειάζουν τὰ νερά. Οὕτω παρήρχοντο αἱ ὧραι. Ἡ κουραστικὴ αὐτὴ ἐργασία ἀπεβλάκωνε τὸν Ἀντώνιον καὶ τὸν ἠμπόδιζε νὰ σκέπτηται.

Ἀλλ' ἄφθονα θερμὰ δάκρυα τοῦ ἔπιπτον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἀναμιγνυόμενα μὲ τὰ νερὰ τοῦ ἀμπαριοῦ ἐχύνοντο εἰς τὴν θάλασσαν τὸν τάφον αὐτὸν τοῦ παιδιοῦ του.

Ἡ λέμβος τώρα ἐπήγαινε μὲ μεγάλην ταχύτητα· διεκρίνετο ἤδη ὁ λιμὴν καὶ τὰ λευκὰ σπιτάκια λάμποντα εἰς τὸν ἥλιον. Ἡ θέα τῆς ξηρᾶς ἀφύπνιτε τὸν Ἀντώνιον, τοῦ ὁποίου ὁ πόνος καὶ ἡ ὀδύνη εἶχαν πρὸς στιγμὴν πραϋνθῆ. Τί θὰ εἰπῇ ἡ γυναῖκα μου; Τί θὰ εἰπῇ ἡ Κατερίνα μου; Καὶ ἔτρεμεν ὡς ὅλοι οἱ γενναῖοι, οἱ ὁποῖοι γίνονται ταπεινοὶ καὶ δειλοὶ πρὸ τῆς γυναικός των καὶ πρὸ τῶν παιδιῶν των.

(Ἀκολουθεῖ).